

VIURE

GENT

Un llibre descobreix
Luis Martínez de
Irujo, primer marit
de la duquessa d'Alba

Catalunya aprofita menys d'un 25% de la superfície boscosa

La falta de rendibilitat d'aquesta activitat obliga a comprar fora un 80% de la fusta

SÍLVIA OLLER

Girona

Només un 18% de la fusta que es fa servir a Catalunya procedeix dels boscos del territori. Podria ser molt més tenint en compte que cada any es guanyen tres milions de tones anuals de massa forestal combustible, de què només s'aprofita una, segons assenyala Francesc Cano, director adjunt de Transferència del Centre de Ciència i Tecnologia. Encara més. Anualment la massa boscosa a Catalunya creix en superfície com tota la comarca del Barcelonès i, segons Cano, després dels països nòrdics i Àustria, Catalunya és la zona amb un percentatge de superfície poblada d'arbres boscosa més gran. Són 1.332.000 hectàrees de bosc, cosa que suposa un 42% de tot territori català.

Malgrat aquestes dades, el bosc està clarament desaprofitat. "No arriba a un 25% la superfície que s'aprofita", afirma Cano. S'estima que, de les 1.300.000 hectàrees poblades d'arbres, unes 850.000 serien aprofitables; la resta, ja sigui perquè estan situades en pen-

Cada any el bosc català creix en extensió com tota la comarca del Barcelonès

dents o zones protegides, no. "Catalunya té molt de marge de millora. La mitjana europea del volum aprofitat respecte al creixement del bosc és d'un 65%, mentre que Catalunya està sobre un 25%", diu Cano. És la gran paradoxa forestal. El bosc creix i creix, però gran part de la seva matèria primera continua aquí.

Fa uns dies, les empreses venedores de llenya alertaven que s'estaven quedant sense estoc per atendre la gran demanda d'aquest combustible no fòssil que aquest any s'ha disparat amb l'elevat preu de l'energia i la guerra a Ucraïna. El pànic de passar fred a l'hivern va disparar vendes en plena canícula.

Les causes que expliquen aquesta gran paradoxa forestal són moltes i variades: la falta de personal, la duresa d'un ofici poc remunerat, l'escassa mecanitza-

Un operari durant una actuació forestal a Anglès a l'octubre

PERE DURAN / NORD MEDIA

ció, l'abandonament durant anys de la gestió silvícola per l'escassa rendibilitat econòmica, la burocràcia, el baix preu que percep el propietari forestal per la matèria primera o allò que el sector qualifica de "criminalització" per part d'alguns col·lectius de tots els que talen arbres...

El president del Consorci Forestal de Catalunya, Rosendo Castelló, sosté que actualment hi ha prou demanda per augmentar entre un 20% i un 30% la mà d'obra de la primera baula de la

LES XIFRES DEL SECTOR

63%

de la superfície de Catalunya és forestal

42%

del total són boscos

76%

de la superfície forestal és de titularitat privada

31.415

persones treballen a la cadena forestal

18%

de la fusta procedeix dels boscos catalans

cadena forestal, els que extreuen la matèria primera.

Dels 31.000 treballadors que el 2021 treballaven en aquest sector, uns 2.000 són a primera línia. Configuren aquest grup les polivalents quadrilles d'operaris que treballen el bosc ja sigui extraient llenya, tallant arbres, destapant alzines sureres o duent a terme neteges forestals i els transportistes del sector forestal. Un ofici poc agraiït, físicament molt dur i en general, mal pagat. "El bosc té uns greus déficits de sous dignes", explica Castelló, que demana "de dignificar el treball forestal". En alguns casos es paguen 7 o 8 euros per hora, en jornades diàries que s'allarguen fins a les 10 hores. Es tracta d'una feina que requereix personal jove i en bones condicions físiques. De la ma-

Continua a la pàgina següent

Amb la demanda actual, el sector requereix un 30% més de personal

PERE DURAN / NORD MEDIA

Treballadors d'una empresa de producció i transformació de llenya de Porqueres

Ve de la pàgina anterior

teixa manera que passa amb altres oficis del sector primari, com el de pescador, es nodreix principalment de treballadors d'origen estranger.

El propietari Jaume Borrós, que fa treballs forestals a la comarca del Bages i zones limítrofes des de fa més de vint anys, ha aconseguit una quadrilla estable de vuit treballadors, tot i que no és l'habitual. "És una ocupació que es fa en condicions meteorològiques molt adverses; de manera que molts passen només una temporada; hi ha hagut fugida de treballadors cap a la construcció o la fàbrica, llocs de treball menys durs", afirma.

A banda de la falta de personal, el sector es queixa també de la falta d'infraestructures i l'ús, en general, d'una maquinària obsoleta. Castelló explica que l'abandonament de la gestió silvícola a Catalunya els últims cinquanta anys ha esborrat del mapa camins d'accés al bosc i ha deixat "sistemes de treball arcaics". Francesc Cano fa una comparació molt gràfica que permet entendre perfectament el tipus de maquinària emprada: "Amb aquesta maquinària tan vetusta és com si estiguéssim munyint les vaques a mà, a més de la meitat de la superfície catalana la mecanització podria ser més òptima, cosa que no passa".

Un altre factor que denuncia el

sector són les traves administratives. "Fa anys que el bosc s'ha percebut com una cosa intocable i això és erroni, la seva conservació passa per la gestió", subratlla

"L'error és que el bosc durant anys s'ha vist com una cosa intocable", diuen al Consorci Forestal

Castelló. Explica que "han sortit normatives que s'estan intentant canviar que en actuacions de més de 10 hectàrees cal fer una avaluació d'impacte ambiental; del

març a l'agost, coincidint amb la nidificació de certs ocells algunes empreses han de parar, sense ajuts". "Si vols obrir un camí que ha quedat emboscats pel pas del temps per accedir a un alzinar que s'explota cada 25 anys, també tot són traves", afegeix. "Cada vegada es necessita més paperassa i hi ha més activacions del pla Alfa per risc d'incendis, que ens impedeix treballar més dies a l'any", afegeix Borrós.

Com que és una feina mal pagada, és lògic que els propietaris dels boscos (un 75% són de titularitat privada) no volguessin explotar els recursos, ja que amb prou feines en treien rendiment. "Però ara que comença a ser una mica rendible no hi ha ni maqui-

nària ni treballadors ni camins..." diu Castelló.

"A més al propietari no li arriba el guany d'un producte ben valorat", afegeix Cano. Ho certifica Borrós, que considera que el "problema bàsic" del sector i que explicaria per què el bosc no és més aprofitat és el preu que es paga per la matèria primera produïda. El que aquest any paga un client per una tona de llenya ha augmentat, de mitjana, uns 30 euros, però aquest increment -diu Borrós- no ha repercutit sobre el propietari forestal. "Se l'enduen els intermediaris", explica.

La Generalitat és conscient de tots aquests "colls d'ampolla" que ofeguen el sector i veu imprescindible incentivar la gestió forestal. També tenint en compte la situació d'emergència climàtica

La Generalitat ha destinat aquest any 13,5 milions d'euros en ajuts per a la gestió forestal

ca com l'actual, d'elevat risc d'incendis i la demanda de fusta més gran arran de la situació econòmica mundial. "Cal incentivar i col·laborar amb la propietat privada amb ajuts perquè el seu treball sigui rendible i viable", explica Anna Sanitjas, directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi. El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha destinat aquest any un total de 13,5 milions d'euros a ajuts de gestió forestal sostenibles, dels quals quatre milions són subvencions per modernitzar la maquinària. Entre aquest any i el 2024, el departament haurà invertit 12 milions d'euros en ajuts destinats a aquest concepte.

Sanitjas afegeix que durant aquesta legislatura es treballa per "simplificar i agilitar tràmits", fomentar l'associacionisme forestal que permet a propietaris petits unir-se per fer plans de millora conjunts o demanar subvencions, fomentar la formació i revaloritzar la indústria de la fusta, que diu que a Catalunya tradicionalment ha estat molt vinculada a productes de baix valor afegit. ●

Robada la credencial a una cap de la policia israeliana a Barcelona

MAYKA NAVARRO
Barcelona

Cada vegada són menys els espais que se salven de l'actuació sigil·losa dels lladres que actuen aprofitant una distracció, dels furtadors, dels mags d'arrabassar una bossa de mà sense sospites i sense fer soroll. Aquesta vegada la víctima ha estat una responsable de la policia d'Israel, una superintendente, que es-

tava allotjada en un hotel del carrer Rosselló de Barcelona, al districte de l'Eixample, i que esmorzava tranquil·lament a l'establiment.

Sense adonar-se'n, algú li va pispar la bossa de mà en què portava la credencial de policia a l'interior. Els fets van passar divendres a dos quarts de deu del matí.

Un responsable de l'hotel Sercotel Rosellón va telefonar al telèfon d'emergències 112 per

requerir la presència d'una patrulla dels Mossos d'Esquadra, que es van acostar fins a l'establiment. La superintendente va acudir després a la comissaria de l'Eixample, a la plaça d'Espanya, per presentar-li la corresponent denúncia. La unitat d'investigació dels mossos del districte ja treballa amb les imatges de les càmeres de seguretat de l'hotel per intentar localitzar i identificar els lladres. Més enllà del consell d'estar sempre atents a les pertinences, una altra recomanació que també és molt útil en aquests casos, segons la policia, és anar al restaurant per esmorzar amb poques coses, perquè segurament les pertinences estan molt més segures a l'habitació de l'hotel o a la seva caixa forta. ●

Detingut un lladre per quatre furts en una benzinera en quinze dies

REDACCIÓ Barcelona

Un home de 28 anys i amb vint antecedents policials va ser detingut dimarts pels Mossos per quatre robatoris a la mateixa benzinera de Tarragona en quinze dies. El primer va ser el 15 d'octubre, quan es va emportar la bossa de mà d'una dona mentre estava distreta; el 21 i el 22 d'octubre va fer servir el mateix mètode per robar la

bossa a un client mentre posava benzina, i a un altre usuari, el telèfon mòbil; vuit dies després, la víctima va ser un camioner a qui van robar el mòbil. Els agents de la comissaria de Tarragona finalment van poder identificar l'home, que va ser detingut dimarts al matí a la rambla de Ponent de la ciutat. El detingut va passar a disposició judicial i va quedar finalment en llibertat amb càrrecs. ●